

ΜΠΕΡΤΑ. — Μίλα μου. Θέλω ν' άποκοιμηθώ άκούγοντας τή φωνή σου.

ΠΕΤΡΟΣ. — Μπέρτα!.. Μικρή μου, όμορφη Μπέρτα!..

ΜΠΕΡΤΑ, (μ' έρωτημένη). — Λέγε μου για τ' όσπιάκι μας, πού θά είνε κοντά στη λίμνη... (Κλείνει τ' άμνια της).

ΠΕΤΡΟΣ. — Ναι, τ' όσπιάκι μας θά έχη έναν κήπο γεμάτο τριαντάφυλλα...

ΜΠΕΡΤΑ. — Τό βλέπω... Τό βλέπω κούλας... Τί όμορφο σπιάκι!.. Σάν αυτά πού βλέπουμε στίς ζωγραφίες. (Άγωνιάνας). Και τ' όσπιάκι μου... Τί όμορφα πού είνε... Και πώς ευδιάδουν!..

ΠΕΤΡΟΣ. — Ναι. Και τ' άγιοκλήματα σκορπούν γύρω μεθυστικές ευωδίες...

ΜΠΕΡΤΑ, (όλο και π' ό ξενυχισμένη). — Και τ' άγιοκλήματα... και τ' άσπιδάκια... κι' έμεις... Μά τί όμορφα, τί όμορφα!.. Κι' ό ούρανός... πάντα γαλάζιος... πάντα... πάντα... (Έξαφνα η Μπέρτα σωπαίνει. Τό στόμα της μένει άθρόανο. Δέν άπανέει καθόλου).

ΠΕΤΡΟΣ. — Μπέρτα!.. Μπέρτα!.. (Σκύβει επάνω στην καρδιά της). Θεέ μου, πέθανε!.. Φτωχή κόρη!.. (Πλησιάζει στην πόρτα και φωνάζει:). Άρλέττα!.. Άρλέττα!..

(Μπαινεί η αδελφή).

ΠΕΤΡΟΣ. — Πέθανε!..

Η ΑΔΕΛΦΗ, (σταυροκοπιέται). — Καίμενη Μπέρτα!.. Μά είνε θαύμα πώς έζησε και τόσο καιρό. Ό καθηγητής είπε προχθές ότι μιά υπεράνθρωπη δύναμη τή κρατεί στη ζωή.

ΠΕΤΡΟΣ. — Η άγάπη.

Η ΑΔΕΛΦΗ. — Ναι, η άγάπη. Πέθανε εύτυχημένη χάρι σ' έσένα και σ' έμένα.

ΠΕΤΡΟΣ. — Ναι, πέθανε εύτυχημένη.

Η ΑΔΕΛΦΗ. — Μέ τί πόνο μου έλεγε: Δέν θέλω νά πεθάνω χωρίς ν' άγαπηθώ.

ΠΕΤΡΟΣ. — Έπαιξα καλά τόν ρόλο μου ως τ' τέλος.

Η ΑΔΕΛΦΗ. — Κι' έγώ.

ΠΕΤΡΟΣ. — Άγάπη μου!.. Γλυκιά μου άγάπη, Άρλέττα μου!.. Είσαι ένας άγγελος. Έσύ τ' σκέφτηκες όλα, έσύ, όταν κατάλαβες πώς η άρρωστη μ' άγαπά, μ' έπεισες νά προσποιηθώ πώς τήν άγαπώ κι' έγώ...

Η ΑΔΕΛΦΗ. — Έτσι έπερασε νά γίνη. Δέν έχουν μόνο τ' σώματα άνάγκη από νοσηλεία, μά κι' η ψυχές. Κάναμε μιά μεγάλη εύεργασία σ' αυτή τήν κόρη. Κι' άν δέν μπορούσαμε νά τή σώσουμε, τής δώσαμε ένα θάνατο γλυκό...

ΠΕΤΡΟΣ. — Πόσο σ' άγαπά, Άρλέττα!

Η ΑΔΕΛΦΗ. — Σόφια!.. Σόφια!.. Φοβάμαι μήπως μ' άκούσει άόμοια.

ΟΜΙΛΟΥΝ ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

— Υπάρχουν γυναίκες, πού είνε για τήν ψυχή, ό,τι είνε τ' όλο της Νιζαίας και της Νεαπόλεως για τούς φθισικούς.

— Η γυναίκα αυτό τ' κοινό έχει με τόν άγγελο, ότι καταφεύγουν και στούς δυό τ' ασημένια πλάσματα.

— Μόνον ό τελευταίος έρωτας της γυναίκας ίκανοποιεί τόν πρώτο έρωτα τού άνδρός.

— Ό Θεός δέν άφησε στίς γυναίκες, παρά τόν έρωτα και τή δροσερότητα, για νά δροσίουν μ' αυτά τ' μέτωπα πού τ' περιβάλλει τ' φλογερό στεφάνι της δόξας.

— Είνε γνώρισμα εύγενείας ν' άν σέβεται κανείς τις γυναίκες, όποιαδήποτε ήλιζία κι' άν έχουν.

— Οι ξανθοί, οι κοντοί, οι λεπτοί και οι στεγνωμένοι άνδρες άγατούν νά βασανίσουν τις γυναίκες, γιατί μόνον αυτές μπορούν νά έξουσιάζουν.

— Καταλαβαίνουμε άμέσως τήν αξία μιάς νοικοκυράς μόλις πατήσουμε τ' κατώφλι τού σπιτιού της.

— Η φτώχεια πού πλάθει τυφλούς εν γενετής, θά μπορούσε νά πλάση και γυναίκες κορφές και τυφλές πρ' τόν έρωτα.

— Για τις περισσότερες γυναίκες, ποτέ τ' λεπτό δέν είνε έκαιτομύριο, εν' άπεναντίας τ' έκαιτομύριο είνε λεπτό.

— Η γυναίκες δέν είνε ποτέ ένοχες. Για τ' σφάλματά τους φέρνουμε έμεις τήν ευθύνη.

— Η γυναίκα μισοστά στον άνδρα πού μισεί θανασιώως, χαμογελά γλυκά, όπως η χορεύτριας μπρός στούς θεατές.

— Η γυναίκα μένει πάντα κατά βάθος ένα παιδί.

— Ό άνδρας ποθεί. Η γυναίκα αγαπά.

— Η γυναίκα είνε ένα ποίημα, πού για νά τ' καταλάβη κανείς καλά, πρέπει νά τ' διαβάσει πολλά χρόνια.

— Η γυναίκα είνε ένα πλάσμα φλόγας, πού ξέρει μόνον νά κτίνεται και νά γδύνεται.

— Ό άνδρας και η γυναίκα μόνον όταν ενωθούν συμπληρώνονται.

— Η γυναίκα είνε βασίλισσα τού κόσμου και δούλη της ελαχίστης επιθυμίας της.

— Τ' πνεύμα των γυναικών είνε ένας λαβύρινθος, τού όποιου και αυτές η ίδιες άγνοούν τούς ελιγμούς.

— Γυναίκα είνε τ' παρήγορο πλάσμα πού νοσηλεύει τούς άρρώστους και τούς άγγίζει άνάλαφα, χωρίς νά τούς πληγώνη.

— Η κακή και άσχημη γυναίκα είνε χειρότερη και άσημιότερη από τόν πιο κακό και άσχημο άνδρα.

— Η γυναίκες είνε η καλύτερες η χειρότερες από τόν άνδρα. Μέσος δρος δέν ύπάρχει.

— Τις γυναίκες μπορεί κανείς νά τις παρομοιάσει με θεριάστρες πού απ' έξω έχουν ψηχρό μάκραιο και μέσα φλογερό καμίνι.

— Η γυναίκα είνε τ' ολόκληρο όργανο, χορδές τού όποιου πρέπει νά είνε ό έρωτας και μουσικός ό άνδρας.

— Γυναίκα είνε η... πρώτη κατοικία τού ανθρώπου.

— Γυναίκα είνε τ' άριστοέργημα τού σύμπαντος.

— Γυναίκα είνε τ' όμορφότερο... ήμισυ τού κόσμου.

— Γυναίκα είνε τ' κομψό σφάλμα της φύσεως.

— Γυναίκα είνε διάβολος υπερτέλειος.

— Η φλόγερσος άμοιάζει τήν όμορφη θάλασσα. Επιδάμνεται άκτινοβολούσα, άνατανάλουσα τού ούρανού, τ' μαεδικά, άλλα κοίμπουσα άχαρή πυθμένα, βουλον ορέμα και θάνατον.

— Στόν έρωτα, όσο λιγώτερο μιλεί κανείς, τόσο περισσότερα λέγει.

— Η γυναίκες, όπως και τ' κήματα της θάλασσας, ποτέ δέν μοιάζουν άναμεταξύ τους.

ΟΙ ΚΑΛΥΤΕΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΩΝ ΑΝΑΓΗΘΣΤΩΝ ΜΑΣ

ΤΑΞΙΔΙ

Έχω μιά άνοιχτή πληγή, πού δέ λείει νά κλείση, και τόν πόνο, πού ριγεί, των δακρύων η πηγή δέν μπορεί δέ σήση.

Τήν καρδιά μου σέρνει έμακρυνά η καρδιά της, μιά φωνή της μυστική με τραβάει σαν προσευχή πρ' τήν έμορφιά της.

Χάθηκεν απ' τήν καρδιά κάθε μου στολίδι, έφυγε κάτω βραδεία η άγάπη μακρυνά, στο στερονό Ταξίδι!

Μπρός σέ κάποια συλλογή τρέμει ό λογισμός μου: τώρα παιά μέσ' στη σιγή θά 'ναι κόκκαλα στη γή, — τ' γραφτό τού κόσμου.

Μιά χρονιά κι' άλλη χρονιά, πώς περνούν τ' χρόνια! Τί νά πώ, φεύτη ντιονιά, τής ζωής τήν άπονια θά θρηνώ αιώνια.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΑΛΤΑΡΗΣ

Ο ΚΑΣΤΑΝΑΣ

Τώρα πού ξαναφύσηξεν με παγωμένο ρίγος τού φθινοπώρου ό άνεμος, μ' άργόθλιφτες πνοές, πέρα στ' άμπέλια μακρυνά στερονοιορτάζει ό τρύγος και τ' αουλά γοργότερα ζητούν ζεστές φωλιές, ... Τώρα πού κι' η τρελλή φωτιά σπιθοβολάει στο τζάκι και η ζωή ολόγυρα στοχαστικά διαβαίνει, τ' πρωτοβρόχ' ήρθε κι' αυτό και κράζει τ' κοράκι και η ματιά στο 'Άπαιο βυθίζεται θλιμμένη...

Πέρα στίς στράτες μιάν άπάνευη γωνιά τού γέρο-καστανά τ' όπως τρεμοθαμπίζει, και στίς νυχτιάς τή σιωπηλή τήν παγωνιά άκό τ' κάστανο στη γόβολη νά τριξή!..

ΚΩΣΤΗΣ ΚΟΚΟΡΟΒΙΤΣ

